

naziv projekta:

“POLITIKA ZA MLADE U ULCINJU”

**REZULTATI ANKETE SA MLADIMA
Ulcinj, jun-avgust 2014.**

UVODNE NAPOMENE

Ovaj dokument predstavlja rezultate istraživanja problema i potreba mladih na području opštine Ulcinj, koje je sprovedeno u periodu jun – avgust 2014. godine.

Osnovni cilj istraživanja je bio prikupljanje informacija o problemima i potrebama mladih kako bi se kvalitetno izradio dokument **Lokalni plan akcije za mlade (LPAM)**, za opštinu Ulcinj.

Za potrebe ovog istraživanja uspješno smo iskoristili mogućnosti koje pruža internet za realizaciju javnih anketa. U jednoj od mnogih platformi koje nude programe anketiranja, postavili smo upitnik (sa prpratnim informacijama o anketi), identičan onome koji je korišćen na terenu. Nakon toga smo, putem odgovarajućih kanala za komunikaciju sa ciljnom grupom, započeli proces anketiranja.

Drugi način sprovođenja ankete, bio je onaj koji naša organizacija tradicionalno koristi, a to je anketiranje na terenu sa obučanim anketarima. Na ovaj način se realizovalo oko 60% anketnih upitnika.

Upitnik je sadržavao 12 pitanja, na koja je dalo odgovor ukupno 174 mladih ulcinjana, u dobi od 15 do 29 godina.

Sav materijal koji je korišćen u procesu anketiranja bio je dvojezičan, na crnogorskom i albanskom jeziku.

Istraživanje je obuhvatalo devet oblasti i to: *obrazovanje, zapošljavanje, zdravlje, učešće mladih u životu društva; ljudska prava, kultura, informisanost i mobilnost, slobodno vrijeme i porodica.*

Ovo istraživanje, predstavlja dio projekta „POLITIKA ZA MLADE U ULCINJU” koji sprovodi organizacija civilnog društva «Novi Horizont» iz Ulcinja.

Projekat predstavlja nastavak višegodišnjih aktivnosti i napora naše organizacije, koje imaju za cilj veće uključivanje mladih u procesu odlučivanja na lokalnom nivou.

Posebni ciljevi ovog projekta su:

- ✓ *Iniciranje procesa izrade i donošenja LPAM kod lokalne samouprave,*
- ✓ *Informisanje predstavnika lokalne samouprave, gradskih institucija, NVO i medija o značaju i procesu donošenja LPAM kao strateškog dokumenta za mlade na lokalnom nivou,*
- ✓ *Oснаživanje mladih za uključivanje u proces iniciranja i izrade LPAM na lokalnom nivou,*

Projekat traje do kraja ove godine, a finaliziraće se upućivanjem finalnog dokumenta (**LPAM**) za skupštinsku proceduru.

Ovaj projekat je podržan kroz Program **De Facto Equal** koji realizuje **Fond za aktivno građanstvo - fAKT**, a finansira Evropska Unija, posredstvom Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori.

1	DOB ANKETIRANIH	procenat
	15 do 19 godina	18%
	20 do 24 godina	45%
	25 do 29 godina	37%

2 Da li si član(ica) nekog udruženja, društva, sportskog kluba!?

odgovori	br. odgovora	procenat
DA	56	32%
NE	118	68%
	174	100%

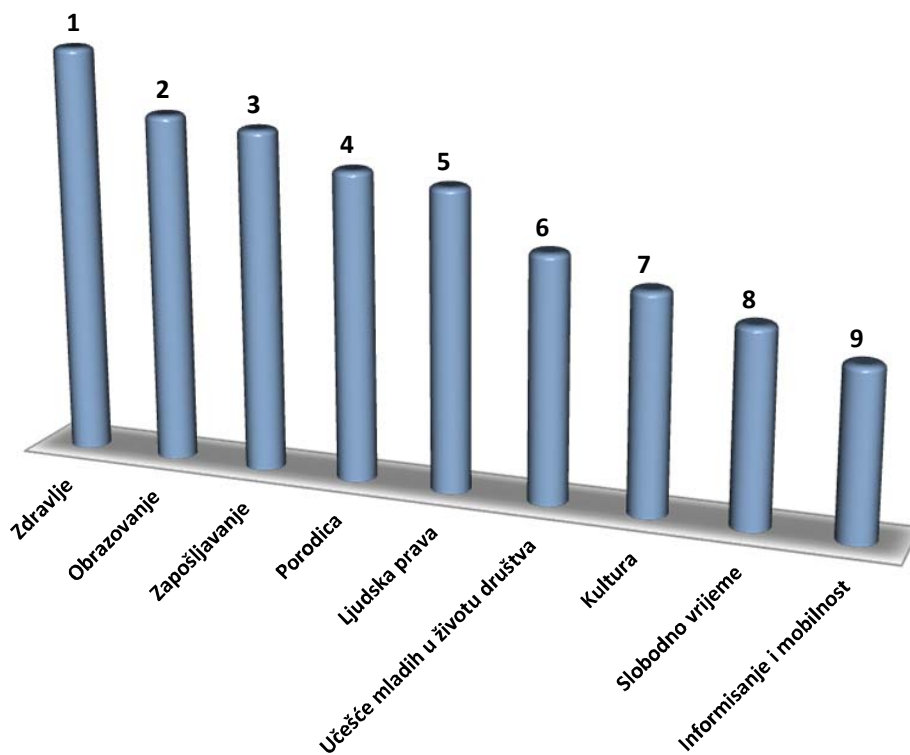
Odgovori DA - članstvo u:

- * Sportske klubove
- * Udruženja
- * Plesne škole
- * Omladinske (partijske) forume

3 **Koliko su navedene oblasti važne za tebe?**
(1 = najvažnija, 9 = najmanje važna)

oblasti	rangiranje	procenat.
Zdravlje	1	16%
Obrazovanje	2	14%
Zapošljavanje	3	13%
Porodica	4	12%
Ljudska prava	5	12%
Učešće mladih u životu društva	6	10%
Kultura	7	8%
Slobodno vrijeme	8	8%
Informisanje i mobilnost	9	7%
		100%

Najvažnije oblasti za mlade

OBRAZOVANJE MLADIH

4 Imaš li konkretnih sugestija ukoliko smatraš da ti nešto nedostaje u vezi sa formalnim obrazovanjem (škola, fakultet), ili neformalnim obrazovanjem (seminari, treninzi, radionice) u Ulcinju?

Najčešće sugestije mladih:

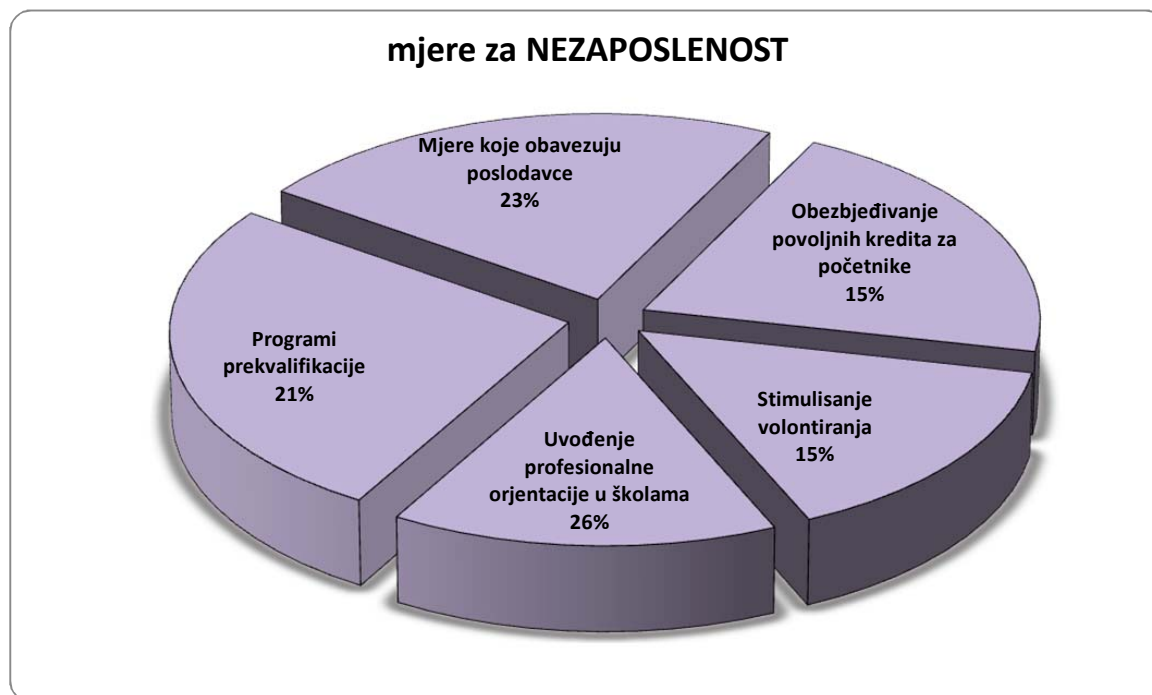
- ✓ *Treninzi, seminari, kursevi (stranih jezika, računare, itd)*
- ✓ *Školske biblioteke da imaju veći fond knjiga i kvalitetnu literaturu*
- ✓ *Otvaranje fakulteta za turizam (na oba jezika)*
- ✓ *Više smjerova u Srednjoj Školi, više besplatnih kurseva*
- ✓ *Bolji uslovi u formalnom obrazovanju (osposobiti laboratorije i stručne kabinete)*
- ✓ *U školama da se uvedu predmeti/programi o mentalnom i reproduktivnom zdravlju, prenosivim bolestima, itd,*
- ✓ *Srednja škola da ima posebnu kancelariju za savjetovanje maturanata u odabiru univerziteta (upisu studija), mogućnostima dobijanja stipendija, programima razmjene, studiranje u inostranstvu i slično;*
- ✓ *Više mjesta za upis na albanskom jeziku*
- ✓ *Otvoriti još jednu srednju školu*
- ✓ *Organizovati posebne obuke za stare profesore, kako bi bili u korak sa novim trendovima (iz njihovih predmeta)*
- ✓ *Što više seminara (nepolitičkih) o ulasku naše države u NATO i integraciji u EU; o ljudskim pravima, održivom razvoju, itd.*
- ✓ *Pokrenuti debatne klubove (škole), kurseve o pisanju CV-ja, eseja, kreativnih radova, itd.*
- ✓ *Otvoriti u Ulcinju školu stranih jezika (kao što je Oxford u drugim sredinama,...)*

NEZAPOSLENOST - je veliki problem, ne samo u našem gradu, već širom Evrope.
Omladinska politika ovaj problem posebno tretira kroz set mjera.

5 Koje od njih se tebi čine najefikasnijim?

Ukoliko imaš neki drugi predlog, molimo te da ga naznačiš u praznom polju.

ponuđeni odgovori	Prioriteti	Procenat
Uvođenje profesionalne orijentacije u osnovnim i srednjim školama u Ulcinju	1	26%
Mjere koje obavezuju poslodavce da obezbijede mogućnost odrađivanja prakse mladih ljudi (pripravnički rad, stažiranje, ...)	2	23%
Programi prekvalifikacije (promjena zanimanja putem sticanja novih znanja i vještina neophodnih na tržištu rada)	3	21%
Stimulisanje volontiranja	4	15%
Obezbjeđivanje povoljnih kredita za početnike u biznisu	5	15%
		100%

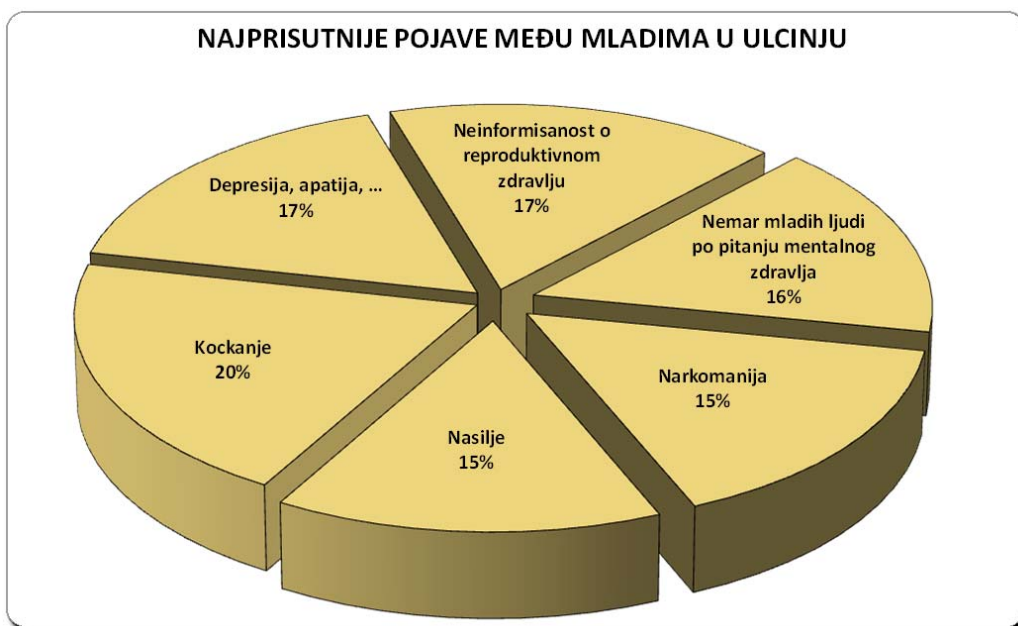
OSTALE SUGESTIJE MLADIH:

- ✓ Promocija (manjih) radova koje su napravili sami mladi
- ✓ Otvaranje novih institucija (na lokalnom nivou),
- ✓ Ponuda obrazovnih smjerova da se uskladi sa potrebama lokalne zajednice
- ✓ Učenje starih zanata, koji su skoro zaboravljeni
- ✓ Investiranje u marketing domaćih proizvoda (brendova) kao što je maslina i maslinovo ulje, itd.

ZDRAVLJE MLADIH

6 **Za koju od ovih pojava smatraš da je najprisutnija među mladima u Ulcinju ?**
 (1 – pojava za koju smatraš da je najučestalija, 6 - pojava za koju ne smatraš da je toliko česta)

Najprisutnije pojave	oc	Rangiranje	Procenat
Kockanje		1	20%
Depresija, apatija, ...		2	17%
Neinformisanost o reproduktivnom zdravlju		3	17%
Nemar mladih ljudi po pitanju mentalnog zdravlja		4	16%
Narkomanija		5	15%
Nasilje		6	15%
		#	100

OSTALE PRISUTNE POJAVE:

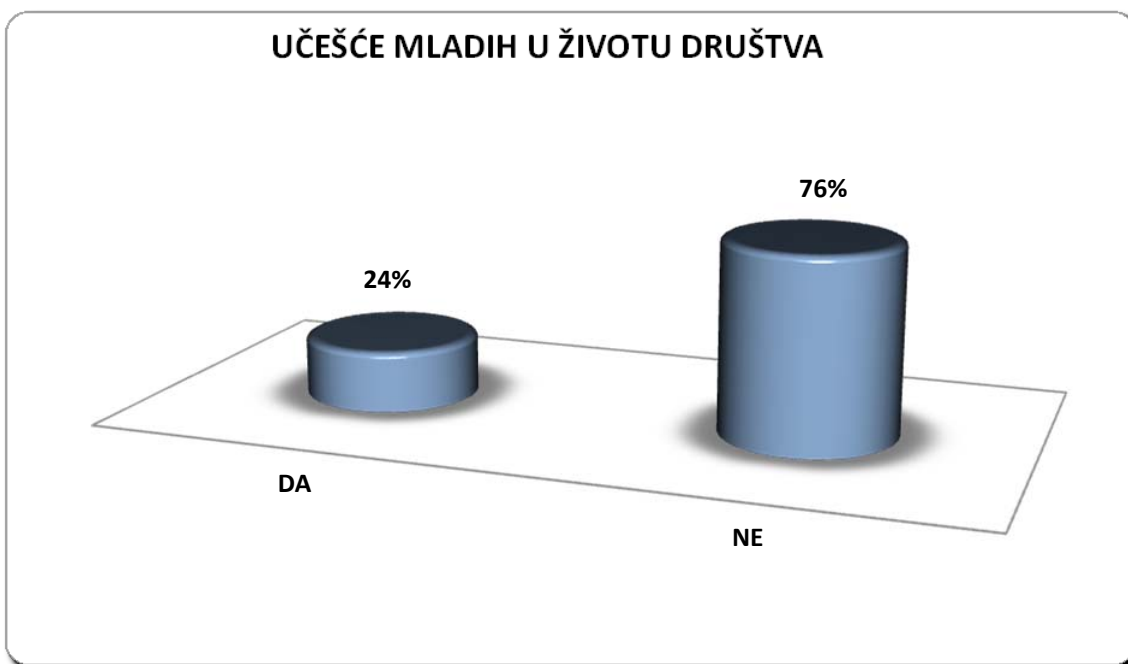
- ✓ *Alkoholizam,*
- ✓ *Kafići u blizini škola (u kojima se konzumira alkohol i psihoaktivne substance)*
- ✓ *Kladionice*

7

UČEŠĆE MLADIH U ŽIVOTU DRUŠTVA

Uspijevaš li da u svom gradu učestvuješ u dešavanjima koja su iz oblasti tvog interesovanja?

ponuđeni odgovori	br.odgovora	Procenat
DA	42	24%
NE	132	76%
	174	100

AKTIVNOSTI U KOJIMA MLADI UČESTVUJU

- ✓ Kulturno-umjetničke aktivnosti
- ✓ Presentacije, okrugli stolovi, ... kao volonteri
- ✓ Manifestacije koje organizuje TO Ulcinj
- ✓ U aktivnostima nevladinih organizacija
- ✓ Akcije očuvanja životne sredine
- ✓ Sportski događaji

PREPREKE ZA AKTIVNO UČEŠĆE MLADIH:

- ✓ Nedostatak informacija o lokalnim dešavanjima (lokalni mediji slabo informišu mlade)
- ✓ Nema atraktivnih događaja za mlade, tako da nema ni interesovanja
- ✓ Politizacija javnih aktivnosti predstavlja prepreku za učešće mladih
- ✓ Neblagovremeno informisanje (loš marketing)
- ✓ Finansijski razlozi (prevoz od ruralnih područja je dodatno opterećenje)

- 8 LJUDSKA PRAVA I MLADI**
Ukoliko smatraš da je navedenim grupama mladih u Ulcinju uskraćeno neko od prava, molimo te da navedeš koja.

* mlade žene

- ✓ *Pravo na zapošljavanje - nejednako s muškarcima,*
- ✓ *Mladim samohranim majkama su uskraćena prava, posebno pravo na ostvarivanje alimentacije*
- ✓ *Diskriminacija i zlostavljanje na poslu,*
- ✓ *Ne favorizuju se u političkom životu,*
- ✓ *U našem i dalje izrazito tradicionalnom društvu, mlade žene su po pravilu diskriminisane, i u njihovo ime odlučuju očevi, porodice; dok su mlade emancipovane žene diskriminisane zbog svoje potrebe da se otrgnu od ove tradicije.*

* mladi romske i egipćanske populacije

- ✓ *Diskriminisanje pri zapošljavanju,*
- ✓ *Teže se primaju u školama,*
- ✓ *Ne uključuju se u institucionalni život zajednice,*
- ✓ *Postoji izražena diskriminacija i isključenost ove grupe. Ona se u skladu sa svojom tradicijom generalno i sama drži povučeno, ali u većini slučajeva su pripadnici opšte populacije ti koji ih u svakoj prilici diskriminišu zbog svoje nacionalne pripadnosti.*

* mladi sa smetnjama u razvoju

- ✓ *Ne pridaje im se potrebna pažnja i briga (od strane lokalne zajednice)*
- ✓ *Nedostaju "rampe" koje olakšavaju kretanje osoba na kolicima,*
- ✓ *Nedovoljno se integrišu u obrazovnom sistemu,*
- ✓ *Nedovoljno su uključeni u život zajednice*
- ✓ *Diskriminirani su i od svojih porodica (drže ih zatvorenim od javnosti)*
- ✓ *Ne postoje institucije za mlade sa problemima mentalnog zdravlja*

* mladi ruralnih sredina

- ✓ *Oni se smatraju neobrazovanim i neinformisanim*
- ✓ *Imaju nejednak tretman pri zapošljavanju (u odnosu na mlade iz grada),*
- ✓ *Nedostaju im kulturni i sportski sadržaji,*
- ✓ *Nemaju organizovan prevoz za izlazak u grad (autobuske linije),*
- ✓ *Postoje stereotipi kao da mladima sa sela nije mjesto u gradu,*

* mladi čije su porodice korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice

- ✓ *Socijalna "pomoć" je veoma mala i nedovoljna za društveno uključivanje*
- ✓ *Težak finansijski položaj ne omogućava im podjednaku emancipaciju kao i njihovi vršnjaci*
- ✓ *Generalno postoji saglasnost u društvu da se siromašnim porodicama pomaže, u bilo kojem obliku, ali je pitanje koliko to u suštini utiče na poboljšanje statusa ovih osoba, koje su diskriminisane u startu*

* (neka druga grupa mladih)

- ✓ *Konkretno za Ulcinj, mladi kojima je maternji jezik srpski/crnogorski su u čestim slučajevima diskriminirani, doduše, ne u pretjerano izraženoj mjeri, i izuzetno diskretno*
- ✓ *U suštini prava mladih se povredjuju tako što se uglavnom pravi diskriminacija po nekom osnovu (npr. poznanstva nekog a drugog ne, u zavisnosti od njihove sredine, položaja njihovih roditelja, materijalne situacije itd...)*

SLOBODNO VRIJEME I MLADI

- 9** Imaš li konkretnih sugestija ukoliko smatraš da ti nedostaju kvalitetni načini provođenja slobodnog vremena u Ulcinju?

SUGESTIJE MLADIH:

- ✓ *Gradski bioskop i pozorište,*
- ✓ *Omladinski kulturni centar,*
- ✓ *Bazeni za sportove u vodi,*
- ✓ *Sportski klubovi - javni i bez plaćanja*
- ✓ *Stimulisanje ženskih sportova,*
- ✓ *Košarkaški tereni,*
- ✓ *Staze za bicikla i pješačke staze,*
- ✓ *Stavljanje u funkciju Gradske biblioteke,*
- ✓ *Čitalački klub,*
- ✓ *Organizovanje opštinskih takmičenja u raznim oblastima,*
- ✓ *Otvaranje većih šoping centara*

KULTURA MLADIH

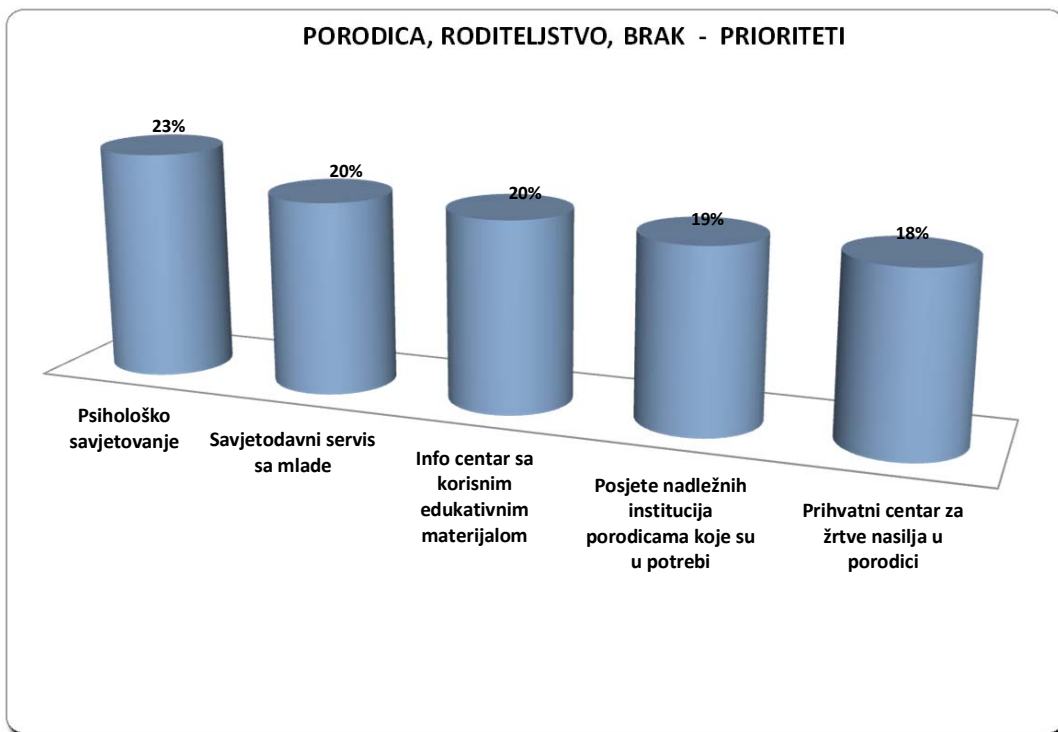
- 10** Imaš li konkretnih sugestija ukoliko smatraš da u Ulcinju nedostaju specifični kulturni sadržaji namijenjeni mladima?

SUGESTIJE MLADIH:

- ✓ *Pozorišne predstave*
- ✓ *Omladinske festivale*
- ✓ *Otvaranje posebne škole za balet i glumu*
- ✓ *Karnevali i muzički spektakli,*
- ✓ *Pokretanje likovnih radionica i ateljea (vođene od lokalnih umjetnika i profesora)*
- ✓ *Izložbe sa radovima mladih,*
- ✓ *Stimulisanje umjetnosti fotografije,*
- ✓ *Omladinski događaji koji promovišu interkulturalnu komunikaciju*
- ✓ *Novine gdje mladi mogu da objave svoje poezije, priče, eseje, komentare, analize nekih knjiga, gdje mogu da informišu javnost o kulturnim događajima.....*

11 **PORODICA I MLADI**
Koji vid podrške mladim ljudima u Ulcinju vezano za porodicu, roditeljstvo, brak smatraš da je neophodan?

vid podrške	Prioriteti	Procenat
Psihološko savjetovanje	1	23%
Savjetodavni servis sa mlade	2	20%
Info centar sa korisnim edukativnim materijalom	3	20%
Posjete nadležnih institucija porodicama koje su u potrebi	4	19%
Prihvatni centar za žrtve nasilja u porodici	5	18%
		100%

INFORMISANJE I MOBILNOST

- 12 Imaš li konkretnih sugestija ukoliko smatraš da u Ulcinju nedostaje kvalitetno informisanje ili mogućnost za pokretljivost (studijske posjete, stipendije za studente, odlazak u inostranstvo radi stručnog usavršavanja, dostupnost servisa i usluga u gradu za sve mlade)?

SUGESTIJE MLADIH:

INFORMISANJE

- ✓ *Nedostatak omladinskih časopisa,*
- ✓ *Nedostaju emisija za mlade u lokalnim medijima,*
- ✓ *Više lokalnih medija*
- ✓ *Obezbjediti besplatan internet (Wi-Fi) u gradu*
- ✓ *Ruralna područja pokriti sa fiksnom telefonijom i internetom*
- ✓ *Otvoriti kancelariju za mlade u Opštini*
- ✓ *Osnovati info-centar za mlade*

MOBILNOST

- ✓ *Organizovati i podržati ekscurzije mladih iz Ulcinja, kako bi se upoznali sa njihovim vršnjacima i kulturom iz drugih sredina*
- ✓ *Opština da podrži studijska putovanja mladih,*
- ✓ *Lokalna zajednica da obezbjedi više stipendija za studente,*
- ✓ *Treba organizovati tribine za maturante, koje će mladima pokazati i razne mogućnosti za studiranje kako u zemlji i regionu tako i u zemljama svijeta.*
- ✓ *Stimulisati turistička putovanja mladih,*
- ✓ *Organizovanje škola u prirodi, planinarskih ekscurzija i slično.*